

Nro. 33.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Kelt Bécsben Octóbernek 21-ik napján 1796-ik
esztendőben.

Hadi Történetek.

Fogadásunk szerént mind a' múlt kedden délután, mind a' tegnapi estéli 7 órakor ki adattott különös hivatalbeli Tudósításokat kívánjuk a' *Magy. Kurir* Erd. Olvasóival közleni. — Az elsőben következő dolgok adattatnak elő:
1) Hogy B. *Fröhlich* F. M. Lajtnánt Oct. 9-ikén, a' *Frantziákat Stockach* mellett meg támadta, *Lenzingenig* vissza nyomta, és még azon napon *Bondorsig* nyomult előre, az ellenség pedig szerént *Engen*, rész szerént *Tutlingen* felé vette az útját. 2) Hogy innen is el űzte őket *Gr. Baillet* Generális, és az ő *corpusa Möringenig*, a' *Condé* hertzegé pedig *Schweingrubenig* ment. (Ezen ne-

K k

vezett helyek mind a' *Svéiai* kerületben vagy-
nak). 3) Hogy *Fröhlich* F. M. L. is ki űzte *Blu-*
menfeldből, *Tegenből* és *Rumingenből* a' Frantziá-
kat, és 3 ágyút, 1 mazsár ágyút, és 8 puskaporos
szekeret vett el tőlök. 4) Hogy *Gr. Latour* Oct.
12-dikén *Emmedingen* mellett táborba szállván,
avantgardéja által nemcsak *Wartenberget*, hanem
Geisingent is el foglaltatta, és az ő's *Fröhlich*
Generális corpora közt; *Condé* hertzeg *Hausen*
alatt telepedett le a' maga seregeivel. 5) Hogy
Baillet Generális Octob. 13-ikán *Danau-Eschingen*
mellett ismét meg tsipte az ellenséget, és hogy
mihelyt *B. Petrusch* F. M. L. hozzá fog érkezni,
azoanal el nem mulatja őket onnan ki űzni. 6)
Hogy Oct. 10-ikén el foglalták ugyan a' Frantziák
Rothweilt (ez is a' *Svéiai* kerületben fekszik);
de minekutánna *Nauendorf* hadi Tárnokmester
Schönbergbe marsirozott, és *Gr. Oreilly* Generá-
list az avantgardéval *Rothweil* felé indította vól-
na, azon helyet ismét el hagyta.

A' *másodiknak*, melly tegnap előtt esteli 7
órákor adatott ki, rövid summája ez'kből áll:
1) Hogy *Károly* kir. fő hertzeg jelentése szerént
Oct. 8-ikán *Freyburgot*, *Brisgoviának* fő városát
oda hagyta az ellenség, 's a' mieink pedig abba
bé mentek. 2) Hogy a' *Blankenstein* huszár ré-
gementéből való fő Strázsamester *Harsányi* úr,
Oct. 10-ik napján az *Ó Breyzaki* 200 főből álló
katona őrizetet meg támadta, jobbadon le aprí-
totta, az életben maradtakat széllyel szórta, 1
Inzsínört, 1 tisztet és 50 köz embert rabságra ej-
tett; hanem a' *Rénus* túlsó partjánál lévő repülő
hidat, mellyről keményen ágyúzott az ellenség
reája, a' néki adattatott parantsolat szerént, el
nem ronthatta. 3) Hogy *Fridrik Orániai* hertzeg
és Cs. K. Generál Major olly szorossan körülke-
rítette a' *Kehlben* lévő Frantziákat, hogy a' vára-
son, váron, és *Kehl* faluján kívül semmi is hatal-
mokban nintsen. 4) Hogy *B. Wernek* tudósítása
szerént, nagyon meg erőtelenített az alsó *Rénusi*
Fr. armádia, minekutánna annak mostani fő vo-

zére négy osztályokat küldött volna *Hundsrückens*-be, a' *Moguntziai* katona őrizet fel tételeinek, és a' *Hotze* Generális corpora portázásainak meg akadályoztatására. 5) Hogy minekutánna azon Fr. armádiának meg vizsgáltságára *Elsnitz* Generálist ki küldötte volna B. *Werne* F. M. L. egész *Mühlhejmon* túl vissza vonta magát az ellenség. 6) Hogy Gr. *Neu* F. M. Lajtinánt észre vévén az ellenségnek a' *Selz* vizetül való hátralását, és *Landau* felé való igyekezetét, Oct. 6-ik napján utánnok eredt a' *Moguntziai* őrizetnek egy részével, vissza nyomta elő, vigyázó seregeiket, egy batallion gyalogságot rész sizerént öfzve vagdált, rész sizerént fogságra ejtett közzülök, és egy ágyút's két puskaporos szekeret nyert el tőlök; a' többit *Bingeniz* üzte. Ezen tsatában igen derekasan viselték magokat a' nevezett Generális tanúbizonyosság tétele sizerént, *Mava* Kapitány a' *Barkó*, B. *Luzsinszky* Kapitány és *Froltin* fő hadnagy a' Császár huszár regimentjeiből, és *Dietz* Kapitány a' nevezett Generális-Adjutánsa. 7) Hogy *Semsei* Generális a' *Budenheimi* és *Kemptoni* sántzokat el hagyni akart Frantziaságot Oct. 9-ikén meg támadta, a' *Nahe* vizén által üzte, 3 ágyút nyert, és mingyárt akkor el foglalta a' nevezett helységeket. 8) Hogy *Hotze* F. M. Lajtinánt *Schweigenheim* mellett tányázik; hogy füzntelen routattya a' *Germersheimi* Fr. sántzokat; hogy *Lauterburgig*, *Weisenburgig*, *Kuiserlauternig*, *Lauterockig* és *Baumholdernig* küldözi ki portázó vitézeit; melly miatt nagy szorongattatások közt vagyon a' *Landau* Fr. őrizet.

Ezen utólsó tzikkelyről im' ezeket olvassuk egy *Strafsburgi* Octob. 4-ik napján költ levélből: Egy *Austriai* corpus, mellynek erőssége nem tudatik, hanem töbnire lovasságból áll; *Germersheim* mellett által jövéen a' *Rénuson*, kéntelen volt az ott lévő lineákban fekütt gyenge őrizet, magát *Landau*ba vonni, mellyel az ezen várbau levő elégséges meg szaporodott őrizet, elesége is bőveléssel vagyon. Onnan, t. i. *Germersheimtől* *Berg-*

zaberen kereltül *Weisenburgig* nyomúlt előbre az ellenség. — A' *Bergzaberi* Cantonnak igazgatója *Meyer* két sebet kapván rabságba esett. — A' *Wisenburgi* Cantonnak igazgatója a' municipalitás több tagjaival és sok lakosokkal együtt nálunk kerestek magoknak menedék helyet.

Pichegrü Generális, a' ki *Lajolais* Generálisnál mulatott *Geiszbergben*, halván az ellenségnek *Rénuson* lett által jövetelét, tsapán hazafiúi buzgóságból, mingyárt akkor ki ment azoknak meg vizsgálására, de már vissza jött. — Két vagy 300 főre tétetik ezen Austriai lovasságnak száma. — Az el múlt éjjel, és ma viradóra 1000 ember érkezett hozzánk — az ellenség pufztításainak meg akadályoztatására is elegendő seregek marsiroztanak le a' *Rénus* folytában. — *Kéhlben* a' minapi tsata után mind eddig tsendesség volt.

Nagy Britannia.

Az Angliai *Parlamentum*, az az Ország Gyűlése a' múlt Sept. 27-ikén el kezdődött, az arra rendeltetett *Commissió* által, mellynek előülője az Ország fő *Cancellarius* volt. — Az elsőbb napok a' *Parlamentum* tagjainak meg esküttetéseben tölték el, és e' folyó *Octobernek* 4-ikén jelent meg abban a' király a' gyűléseknek, és a' közönséges dolgok folytatásának el kezdésére. — Mingyárt akkor, t. i. Sept. 27-ik napján három új *Pairsok* választattak a' felső *Parlamentomban*. — Az alsó *Parlamentomban* a' voksoknak töbsege által újobban *Addington* úr tétetett szószollóva. (Igy nevezetik az alsó *Parlamentumnak* előülője, a' felső *Parlamentomban* az Ország fő *Cancellarius* az előülő). Ez az úr az előbbi két *Parlamentomban* is ditsiretesen viselte ezen hivatalt, a' ki noha még ifjú ember, de talentomaira, érdemeire, és hazafiúi buzgóságára nézve a' leg meg öszültebbeket is felül haladja. — *Tartott* Generális azt mondotta most is felöle, hogy ő neki tellyes bizodalma vagon az eránt, hogy ő,

tudniillik az alsó Parlamentum szófzollója mostan is gyámolítani fogja az antiministerialis részt, a' ministereknek fortélyosságaik ellen. — A' következett napon a' felső Parlamentum gátorja eleibe vezetettvén a' Szófzolló, a' Fő Cancellarius által ezen hivataljában meg erőssitetett a' király nevében. Ő pedig mingyárt ekkor ki kérte magának azt a' szabadságot, hogy ő a' Nemzetnek és az alsó Parlamentumnak jussait és privilegiumait védelmezhesse, minden elő forduló dolgokban szabadon szólhasson, minden illendő alkalmatosságokban a' Királyhoz bé mehessen, a' mellyeket meg is igirték néki a' Kir. Commissariusok. Annakutánna vissza menvén az alsó Parlamentumba, a' történt dolgokat elő beszélette, 's arra kérte a' tagokat, hogy mindenekben illendőséget és méltóságot mutassanak, kiknek mindnyajoknak le is kellett, a' Izokás és törvény ízerént, a' hitet tenni.

A' Dániai minister közbenjárására semmi passust nem adott a' *Párisi* Directorium az oda küldetendő Anglus ministernek, nem azért, mintha hajlandósága nem volna a' békesség szerzésre, hanem azért, hogy nem a' rendes úton kereste azt *Pith* minister, hanem a' Dániai minister által, és így meg nem esmérte a' Fr. végre hajtó Tanáts hatalmát. A' Dániai minister kérésére ilyen foglalatú választ adott a' Directorium: „Hogyha, *Agymond*, a' Fr. Respublika Directoriumával traktába akár bortsátkozni a' *Londoni* udvar, tudva léfzen előtte, mitsoda úton kellessék azt el kezdeni. — Tudva vagyon a' tapasztalásból, hogy a' fegyverszűnés vitorlája, a' leg bátorságosabb és egyenesebb eszköz légyen maga kívánságának a' Fr. Directorium előtt való ki jelentésére, a' melly az eleibe tétetendő fel tételeket egész készséggel és illendőséggel meg fogja halgatni.” Ilyenképen Sept. 24 ikén egy fegyverszűnést jelentő vitorlás hajó küldetett *Dóverből* a' *Caloist* kikötő helybe, a' melly a' magával vitt irásokat által adta a' *Boulognai* municipalitásnak, e' pe-

dig egy recepissét adott magáról, 's arra kötelezte magát, hogy azon irásokat leg ottan *Párisba* fogja küldeni, 's az azokra adatattandó válsázt *Dówerbe* által szállítani. Sokan nagy nyughatatlansággal várják ezen követségnek kimeneteletét, többen úgy vélekednek, hogy ez az egész dolog *Pith* miniszternek másúva tzelozó politikája, következésképen semmi sem léfzen a' békeségből.

Maga a' *Párisi* Directorium is illy forma értelemben vagyon e' dolog eránt, mellyet ekként ad elő egy *Párisi* közönséges lével: „A' *St. Jamesi* kabinet, *úgymond*, nem az egyenes, hanem kerengő úton kezdette a' békességet keresni — minden Respublikánus előtt tudva vagyon, minémű békességes fel tétéleket tett *Wickhám*, a' mi *Basilcában* lévő miniszterünknek *Barthelemy* úrnak, és valamint arról, úgy a' jelenvaló békességes traktának el kezdéséről is azt lehet mondani, hogy ez a' *Londoni* miniszteriumnak politika taktikája, a' melly által nem a' békességre, hanem inkább az ellenünk, való hadakozásnak továbbbi folytatására tzeloz, és arra, hogy el hitetvén a' népet a' mi bekességre való idegenségünkről, elegendő hadi költséget nyerjen a' Parlamentumtól. Hogyha ezt akarta volna, nem kérte volna a' *Berlini* udvart a' velünk való békességének meg törésére, oda küldött követje *Hammond* által, nem igyekezne a' *Bétsi* udvart a' velünk való békesség szerzésfől minden úton módon el idegíteni. Egy szóval, mindezek tsak előnkbe vetett török; mellyekbe örömetst bé akarna benünket *Pith* miniszter ejteni s. a' t.”

A' Spanyolokkal való háború még ugyan ki nints hirdettetve: mindazáltal már is egynéhány kereskedő hajókat rablottak el a' tengeren a' Britannia hajósok. — *Gibraltárba* egynéhány regimentek és ártilléria companiák küldettek az ott való katona őrizetnek öregbitésére. — A' közép tengerben való flottá is négy hadakozó hajóval fog öregbitetni.

Swinburne úr rendeltetett a' Fr. fogságba esett Brittus katonáknak fel tseréltésekre, *Párisból* pedig *Charetier* küldetett ezen végre *Londonba*. — *Sydney Schmidt* Anglus Admirálist, a' kit *Toulon* előtti fogtanak el a' Frantziák, tellyésséggel ki nem akarja adni a' *Párisi* Directorium, és mivel nem hadi vezérnek, hanem spionnak lenni tartya ötet, veszedelem közt forog élete. — Az Angliái hadi dolgokra ügyelő kormányszéknek titoknokja *Windham*, minden Britanniai zsoldban lévő tiszteknek meg parantsolta, hogy bizonyos idő el fogása alatt jelentsék magokat azon kormányszéknél.

Frantzia Ország.

Zsurdán Generális most már *Párisban* vagon, 's gyakorta conferentziát tart a' Directoriummal, és a' mint hallatik, ő fogja ezután az északi ármádiát kormányozni, a' melly védelmezőképen fogja magát a' *Rénus* alsó környékén viselni. — *Bournonville* Generális kézzel lábbal azon iparkodik, hogy a' leg jobb rendbe hozhassa a' *Sámbrei* és *Máási* ármádiát. — Sok annál szolgált hadi tisztek és más hivatalbeli személyek, vagy önként el bútsúztak, vagy el küldettek. — Az azon ármádián történt szerentsétlenség, vagy inkább prédálás, erőszakétel, és más rendeltenségek szerző okainak ki nyomoztatásokra, bizonyos Commissió rendeltetett ki — a' kik bűnösöknek lenni találatnak, keményen meg fognak büntettetni. — A' *Párisi* Directorium rendelkezése a' leg keményebb katoná fenyíték fog ezen ármádiánál fel állítatni, melly szerént kötelesek léfznek a' hadi előjarok az alattok valóknak törvénytelen tselekedekért számot adni.

Bournonville Generális, a' *Sámbroi* és *Máási* ármádiának mostani fő kormányozója illetén beszédet mondott azon corpusnál lévő katonákhoz: „*Vitéz pajtásaim!* *Zsurdán* Generális, a' ki titeket gyakorta való győzedelemre vezetett, kéntelen volt egészségtelensége miatt nyugodalmat keresni,

's benneteket el hagyni. — Nem titkolom el a' reám bízott szolgálatnak terhét, és egyedül a' ti jó magatok viseléséhez bizakodván vállaltam azt magamra. — Elsőben is azt kívánom tőletek, szoktassátok magatokat a' szenvedéshez, a' mi vitézségteket illeti, légytek ennekutánna is Frantziák, a' *Sámbrei és Máási* vitéz ármádia elegendő próbait adta már annak. — Önnön magatok jól tudjátok, hogy a' pusztitás szükségét, ez engedelmiséget, e' pedig veszedelmet és tsapást szokott maga után hagyni. — Hát úgyan meg szenvedhetné a' *Sámbrei és Máási* vitéz ármádia, hogy a' midőn az Olasz Országi seregek magoknak tsupportosan kötik a' győzedelmi kofzorúkat, ötet a' fenyték nélkül valóság gyalázzattal borítsa bé."

„Vitéz pajtásaim tartsátok illendő betsülletben a' *Rénus* jobb partyának lakosait és azoknak vagyonaít — engedelmeskedjétek hadi előjáróitoknak és vezéreteknek — a' *Ménus* vizéig tsupa pusztag vagyón előttünk — nyomúljunk azon előbre — győzedelmeskedjünk, majdan semmi szükségét nem fogunk érezni — bizzátok hadi vezéretekre a' ti tapláttatástokra való gondviselést — és távoztassátok el azon kegyetlenséget, a' melyet azon prédára ásetozó emberek miveltek, a' kik záflóitok alól el futottanak, 's titeket is el hagytak."

„Ati atyátokfiái az északi ármádia hozzátok jöttek, ezek szinte úgvan égnék a' mellettetek való hadakozásnak tüzével, 's részesülni akarnak veletek a' hadi foglalatosságokban. — Belső égygység uralkodjék köztetek — ne légyen más felett való vetélkedes köztetek egyébb a' ditsösségnél, semmi más egymás után való iparkodas a' betsülletnél. Egyfzersmind érdekelje tsapasaitok ellenségeiteket — azok ezek, a' kiken ti annyiszor diadalmaskodtatok, majdan ismét előttetek futni láttyátok öket — majdan ditsösséges békesség fogja győzedelmeiteket követni, 's nektek érdelmet jutalmat adni."

„Láttam a' *Sámbrei* és *Máási* vitéz armádiát, láttalak titeket, bátor és vitéz tekintettel lenni, s ellenségeiteken győzedelmet venni. — Meg vagyok arról győzöttetve, hogy többé egyetlen egy préda kívánó se léfzen köztetek, és hogy egézen meg tisztított azoktól ezen armádia — kélfzitsük magunkat újabb győzedelmekre, hidjétek el, hogy én épen olly gondviseléssel, és szerettel fogok erántatok lenni, a' minémüvel vólt *Zsádán* Generális, a' kívül én égyütt szenvedni kormányozni kívántam, de minden kérésem jabavaló vólt, meg nem tartóztathattam önkéntelen egésségtelensége miatt tölleték el távoznia. — Hidjétek el, hogy az ő ajánlásai mélybéné irattattattak szivembe, és én minden tehegk gemben lévő dolgokat el fogok követni, a' tölleték lett el válasából származott szomorúságtoknak meg enyhítésére.”

„Végtére a' fő Commandirozó előre tudtokra adatja, hogy ő senkinek szabadságot nem ad a' haza menetelre, és úgy fogja azokat nézni, mint az ellenséghez által szokott katonákat, a' kik engedelmé nélkül el távoznak, és mint ollyakat ki fogja a' Hazának jelenteni.”

Bournonville Fő Kormányozó.

Olafz Ország.

A' *Génuai* Respublikának Anglusok eránt adott parantsolatjáról ekként ir az ott lévő Fr. minister *Faypoult* polgár, a' Fr. hadakozó hajókon lévő seregekhez: „Az Anglusok, *úgymond*, nem fognak többé a' *Génuai* kikötő helyekbe bé menni, minden azokban találtatott hajóik sequestráltak — az én igasságos kívánságomra mivelte ezt a' *Génuai* Respublika” s. a' t. Ugy de a' Britusok sem veszteglenek, ök is tromfal ütök a' tromfot villza, és már is sok szép hajóikat el tsipték a' *Génuai*aknak, — Ezen Respublika és Britusok közt támadt ellenségeskedésre, magok az Anglusok adtanak okot, a' kik a' *Génuai* ki-

kötő helyben egy Frantzia hajót el rablottak, és a' Tanátsnak sok únszolásaira is ki nem akarták azt kezek közül adni.

Florentziából iratik, hogy a' félbe szakadott Congressust, és *Galeppi* Pápa követtel való békesseges traktát még sem kezdette el *Salicetti* Fr. Nunciarius, a' *Párisi* Directoriumnak ez eránt jeldetendő parantsolatja után várakozván, melly egyha tovább is álhatatosan meg marad maga kövételei mellett, bizonyossan yallásbeli háborúve támadni Olasz Országban. Már is keményen hajtódnak a' Sz. Pápa birodalmainak lakosai a' náncziaság ellen. — A' Sz. Pápa arra határozta öltg önnön magát, hogy a' Fels. *Nápolyi* királlyal ritg értvén, egyenlő erővel és tehetséggel folyassák igasságos jussaikat.

Chevalier *Azzara* Spanyol minister, a' kire tudniillik a' Fr. Respublika és Sz. Pápa közt való közbenjárás vagyon bizattatva, ekként ir e' tárgyról egy *Genevai* barátjának. Mingyárt *Florentziába* megyek, holott jelen fogok az oda való Congressuban lenni, mint a' Spanyol királynak, a' Sz. Pápa és Fr. Respublika közt való közbenjárója; hanem eleve el látom, hogy semmi haszna nem fog munkásságomnak lenni. — Itten sokan úgy vélekednek, hogy a' Sz. Pápa vissza nem húzhattya a' Fr. nemzet ellen ki adott bulláit, melly által nagy seb ejtetődne a' vállás alkotmányán; ellenben a' Frantziák sem akarnak kívánságok mellől el állani, azt állatván, hogy azok egy átallyában szükségesek légyenek Hazájoknak belső tsendességére nézve. — A' Fr. Respublikának Agense világosan ki nyilatkoztatta magát ez eránt egy promemóriája által, innen lett el metetelekor. —

Maylandból iratik az is, hogy minden nap számos Fr. truppok érkezzenek *Pistojába*, *Livornóba* és *Florentziába*, de mi végre, azért e', hogy a' Pápa Birodalmaiba bé rohannyanak, vagy hogy *Portoferájóba* ki szállyanak, vagy hogy *Kor-*

sika segítségére mennyenek? bizonytalan — a' *Provinciai* tartományon is sok Fr. truppok marsiroz-
 ranak kereztül Septembernek első felében, és 50
 ezer ember küldetett a' *Buonaparte* ármádiájának
 őregbitésére.

A' *Londoni* udvar három millió font sterlin-
 get küldött a' *Nápolyi* udvarnak, a' Frantziák el-
 len való hadakozásnak folytatására.

Azon promemoriát, a' melyet a' *Florentziában*
 tartatott Congressus eránt, a' Fr. Commissa-
 riusok a' Sz. Pápa követjének *Galeppinek* által
 adtanak, ekképen adják elő a' *Római* levelek:
 „A' Frantzia Respublika végre hajtó Tanátsának
 az Olasz Országi ármadiánál lévő biztosai, a' kik-
 nek a' Directorium *Fructidornak* 1-ső napján (Aug.
 18-dikán) költ végzése szerént, tellyes hatalom
 adattatott *VI. Pius* Római Pápaival azon feltéte-
 lekről alkudozni, a' mellyek alatt a' Fr. Respub-
 lika néki békességet akár engedni, egy summá-
 ban által adják az Ő Szentsége biztosának *Ga-
 leppi* úrnak, a' mellyek a' békességes traktára
 nézve 21; a' titkos traktára nézve 8; a' Consu-
 loknak jurisdictionjokra nézve 8; a' kereskedésre
 és hajókázásra nézve 27 tikkelyeket foglalnak
 magokban. — A' Fr. Commissáriusok világosan
 meg mondják *Galeppi* úrnak, hogy a' nékiek
 adatott szoros instructió szerént, vagy egézlén
 bé kell azokat venni, vagy egézlén meg vetni. —
 Egyszersmind arra kéri *Galeppi* urat, jelentse ki
 magát, meg erősítheti e' azokat neve alá írásá-
 val, vagy pedig köteles azokat Ő Szentségének
 először tudtára adni. Illyetén esethen, hét nap-
 nál többet néki nem engedhetnek, és ha akkorra
 választ nem fog nékiek adni, úgy fogják tekin-
 teni, mint nem akarást, 's arról leg ottan tudó-
 sitani is fogják a' *Párisi* végre hajtó Tanátsot.
 Költ *Florentziában Fructidornak* 23-ik (Sept. 9-ik)
 napján a' Frantzia Respublikának 4-ik esztendejé-
 ben (1796).

Ezen Fr. Commissariusok által *Galeppi* úrnak adatott Promemoria következőképen vagon:

I. *A' békességes Tracta.* „Mint hogy Ő Szentsége VI. Pius Pápa, a' maga Frantzia Respublika eránt való régi báratságának és egyességének helyre állítására való kívánságát ki nyilatkoztatta: a' Fr. Respublika nevében, az Olasz Országi Romániánál lévő Commissariusokat, *Garrau* és *Salicetti* polgárokat nevezte ki a' végre hajtó Társas, hogy a' Pápa biztosával *Galeppi Lőrincz* úrral alkudozzanak a' békességnek fel tétéleiről, mellyek következő tikkelyeket foglalnak magokban: 1) Ennekutánna békesség lézzen a' Fr. Respublika és Római Pápa közt. 2) A' Pápa mind a' Coalitiót, mind minden Fr. Respublika ellen kötött offensiva és defensiva alliantziát el hagy, és semmiben is segítségére nem lézzen a' Frantzia Nemzet ellenségeinek. 3) Sem a' jelenvaló, sem a' jövendőben következhető háborúkban nem enged, a' Fr. Respublika ellenségeinek maga tartományain való által menetelt; de a' Frantziáknak mindenkor, a' kik úgy fogják azokban magokat viselni, mint illik a' báratságos és neutralis tartományokban. 4) Fajdalommal meg esméri Ő Szentsége, hogy az öfve szövetkezett ellenségek vissza éltek bizodalmaival és jó feltételeivel, s arra indították, hogy maga nevében külömbkülömbféle leveleket botsátana s hirdettetni ki, és tenne közösségessé, mellyeknek principiumai és következései mind Ő Szentsége valóságos indulattyaival, mind a' Nemzeteknek törvényével egy átallyában ellenkeznek. Mellyhez képest Ő Szentsége minden Frantziák ellen ki adott Bullait, Rescriptumjait, Brevéit, pásztori leveleit, Circularisait, és más irásait, egy szóval, mind azokat az irásokat, és actákat, a' mellyek az Ő Szentsége neve alatt a' Fr. Revolutióra nézve 1789 ik esztendőtol fogva máj napiglan ki adattak, vissza vonnya. 5) *Barseville* előbbi Fr. ministernek Rómában gyilkos módon lett meg támadtatását, *Párisba* küldendő követje által törvénytelennek lenni mondattya, és

azoknak, a' kik azon történet által meg károsítattak, 500 ezer livrát fog fizetni. 6) Azokat a' Frantziákat, a' kiket Ő Szentsége 1788-ik esztendőől fogva politika vélekedéseik miatt, vagy számkivetésbe küldött, vagy tömlőzre hányatott, vagy örökségeiktől meg fosztatott, botsátassa szabadon, 's adja vissza jószagaikat. 7) Nemtsak a' Frantziákat, hanem más nemzetbelieket is, a' kik azon okból hasonlóképen büntetettek meg. 8) Azok a' templomok, házak, klastromok, akadémiák, Collegiumok, Seminariumok, hagyományok, jövedelmek, adosság kérések, jószágok, mobiliák, mesterséges emlékeztető dolgok, egy szóval minden tárgyak, jussok, és praetensiók, a' mellyek vagy Frantzia Országhoz magához, vagy az azzal öszve kaptsoltatott, és ezután is öszve kaptsoltatandó corpusokhoz és tartományokhoz tartoznak, adattassanak ki és vissza, hogy azokkal szabad tettzése szerént élhessen, azokat vagy el adhassa, vagy törvényei szerént birhassa, és igazgattathassa a' Frantzia Respublika. 9) Arra kötelezi magát a' Sz. Pápa, hogy az eddig fel jegyzett tikkelyekben említett dolgokat, ha már nem vólnának, nem különben annak vett hasznát, vagy az által okoztatott kárt egészen ki pótollyá, 's ki pótolattya. 10) A' Rómában vólt Fr. Akadémiát vissza állittya, és a' háború előtt való módon fogja igazgattatni, hasonlóképen fog a' *Lüttichi* Collegiummal, és több Fr. Respublikával már öszve kaptsol, és ez után is öszve kaptsoltatandó tartományokkal. 11) A' Frantzia követek, Ministerek, Consulok, Agensek, ezeknek házaik és mindenek egészen vétesenek ki a' Pápai Birodalomnak jurisdictiója alól, és egyenesen a' Fr. kormányzékthól fügjenek. — A' nevezett követek, Ministerek, Consulok és Agensek jurisdictiójok alatt légyenek mindazok a' személlyek, a' mellyek házaiknál laknak, akár hozzájuk tartozzanak, akár ne. 12) Minden közöttök támadandó perek a' Fr. Respublika követjei, Ministerjei, és Agensei által igazitassanak el. 13) A' Frantziák és Pápa jobbágyai közt lé-

vö, és egyedül a' törvényekre ügyelő Szélek által el igazítottó pereket köteles legyen a' felperes az al peres bírāja eleibe idézni, ha a' vétekek csak a' személyt illeti; a' valóságot illető perek pedig a' helységbeli bírák eleibe vitessenek. — A' többit más posta napon.

A' Nápolyból Rómába váratott rendkívül valódi övet *Marquis del Vasto* Sept. 25-ik napján oda érkezvén, minőjárt más nap audientziára botsátatott Pápa Ő Szentsége eleibe. Azóltától fogva gyakorta való conferenziák tartattak, és Sept. 30-ikán offensiva és defensiva alliántzia kötöttet a' Róma és Nápolyi udvarok közt, és Galeppi úr is vissza hivattatott Florentziából.

Batáviai Respublika.

Mi is meg lehetősen érezzük, így szól egy *Hágai* Sept. 27-dikén költ levél, a' *Sámbrei* és *Máusi* armádia hátralásának, és az által az emberekben, bagazsiákban, munióikban, és magazínokban okoztatott nagy kárnak súlyos terhét. Ezen nagy veszteségnek néminemüképen való ki potolására, 's azon armádia előre való nyomulhatásának könnyebítésére, a' mi kormányszékünk, is, nevezetessen az úgy nevezett Unióra ügyelő Commissió éjjel nappal munkában vagyon. — A' Nemzeti Gyűlés is gyakorta rendkívül való üléseket tart nem annyira a' mi tulajdon dolgainknak, mint inkább a' Fr. Respublika mostani szoros környülállásainak el intézésekre. — *Bournonville* Generális sürgető kérésére egynéhány ezer darab marha, kenyérnek való étel, mundur, 's több effélek küldettek a' nevezett armádia szükségének ki potolására. — E' mellett az eránt is parantsolatot adott ki a' Finantziára ügyelő Commissió, hogy a' Fr. Respublikának ígirtetett summának még hátra lévő részét, a' 60 milliómokat minél előbb szerezzék ki az azokkal tartozó tartományok. — Mind *Hollandiából*, mind *Friszlandiából* egynéhány Belga brigádák marsiroztak

ármádiájának öregbitésére. — Hogy minek ekként rekefztődik bé azon levél, nagy ütött fejünkbe annak szerentsétlensége, abból lágos, hogy a' múlt vasárnap közönséges missiót tartott a' Convent, mellyet még nem mivelte innep és vasárnapi napokon.

Tseh Ország.

Minekutánna *Károly* kir. fő hertzeg eze ország határai mellett lévő Frantzia ármádiát verte, onnan a' *Rénusig* vissza üzte, és eze országot tökéletesen meg mentette volna az fenyegető veszedelemtől: leg szorosabb kötele ségeknek lenni esmérték ezen Országnak Rendje és hiv lakosai, szabadítójuk eránt való háladatosságoknak ki nyilatkoztatása végett Ő Kir. Hertzegségének levelet küldeni, 's abban erántok mutatott kegyelmességet meg köljözni, mellynek rövid summája e' vala: al University Library Cluj

Királyi Fels. Hertzeg!

Igen nagy és közel vala hozzánk az a' veszedelem, melly az ellenség miatt Hazánkra háramlhatott volna; de nagy, hirtelenvaló és váratlan vólt az a' meg szabadittatás is, a' melly mind a' veszedelmet, mind az ellenséget el távoztatta *Tseh Ország* határaitól. — Ez a' meg szabadítás felséged munkája. — Felséged személyében tisztelik *Tseh Ország* Rendjei hazájoknak mostani meg szabadítóját, és jövendőbeli védelmezőjüket! Sőt kéttzeresen érzik meg szabadittatásoknak szerentséjét az által, hogy azt kedves monárchájok és örökös királyok kedves ötse vitézségének tulajdonithatják. — Egészlen el lévén foglaltatva azon jó érzenekységgel, melly a' meg szabadittatásban szabadítója eránt szokott lenni, az alább irt Commissionak szerentséje vagyon a' több Rendeknek nevében a' jelenvaló sorokat, mint haládatos indúlatjoknak tsekély, de szives bizonyosá-

Ísége lábai eleibe tenni, azzal a' bizonyi-
tás, hogy az ő haladatosságok el törülhetet-
szivekbe vagyon bé ásatva, és az a' tisztelet
ily bennünk Felséged eránt vagyon, határ
való s. a' t.

levélre ekként válaszolt Ő Kir. Hertzegsége.

Ezen hónapnak 13-ikán küldetett irásban
mutatt jó indulattya a' Rendeknek, az ellen-
sz hazájokba való bé ütesétől lett meg sza-
tások eránt, előttem igen kedves jelei, a'
és derék ármádiámnak *Tseh Ország* Rend-
által mutatott főrró jó indulatnak. — A' melly
nagy vólt azon Országot fenyegető veszedelem,
pen olly nagy mértékben és nemesül gondolko-
zott a' *Tseh Nemzet*, a' midön jelen vólt a' mo-
nárchia, és a' mi leg jobb monárchánk ditsössége-
nek meg szabadítására: ahozképest kéttzeresen
szerentsésnek tartom magamat, hogy én lehettem
azon derék ármádiának vezérje, a' melly a' maga
Fejedelméhez hiv *Tseh Országot*, és ezt a' hiv
nemzetet a' *Frantzia* seregeknek pusztító bé üte-
sektől meg őrizte.

Melly kedves jutalom reám nézve, hogy
kedves monárchánk ebbéli kívánságát bé tellye-
sithettem, a' ki a' maga népét felettébb betsülli
és szereti, és a' mellyel mi izoros szövetséget kö-
tünk, 's közönségessen arra ajánlyuk magunkat,
hogy mi mindenünket készek vagyunk fejedel-
münkért és hazánkért fel áldozni. *Költ Wiesba-
denben Sept. 25-ikén 1796.*

Károly Fő Hertzeg.

D. D. S.